

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/72/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521205169
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:7521205169.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členiek senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci navrhovateľky W. A., narodenej XX.X.XXXX, bytom Z. XXX, zastúpenej JUDr. Janou Fabišíkovou, advokátkou, so sídlom Mlynárska 15, Košice, proti manželovi, ktorý návrh nepodal S. A., narodenému X.X.XXXX, bytom I. XXXX/X, P., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Kubala Legal s.r.o., so sídlom Rozvojová 2, Košice, za účasti maloletého P. A., narodeného XX.X.XXXX, bytom u rodičov, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny P., v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie, teraz Mestský súd Košice, č. k. 9P/124/2021 - 149 zo dňa 22.11.2022, takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok vo výrokoch VI. a VII.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je rozvod manželstva a úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému P. na čas po rozvode manželstva rodičov.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Košice - okolie ako súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Manželstvo účastníkov konania W. A., rod. M., nar. XX.XX.XXXX a S. A., rod. A., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 19.06.1999, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu P. I, vo zväzku XXX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XXX r o z v á d z a .

II. Na čas po rozvode manželstva s c h v a ľ u j e d o h o d u rodičov v znení:

E. P. A., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode manželstva zveruje do striedavej osobnej starostlivosti rodičov a to tak, že matka aj otec sú oprávnení a povinní zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletého striedavo v týždenných intervaloch.

Matka je oprávnená a povinná zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletého vždy od piatku každého párneho kalendárneho týždňa od 8.00 hod. do nasledujúceho piatku do 8.00 hod..

Otec je oprávnený a povinný zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletého vždy od piatku každého nepárneho kalendárneho týždňa od 8.00 hod. do nasledujúceho piatku do 8.00 hod..

III. Rodičia si budú preberať a odovzdávať maloletého v určenom čase tak, že maloletého si vyzdvihne u druhého rodiča rodič, ktorému je maloletý odovzdávaný do starostlivosti na nasledujúci týždeň. Každý z rodičov je povinný odovzdať maloletého do osobnej starostlivosti druhého rodiča riadne pripraveného.

IV. Obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

V. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti upravuje styk rodičov s maloletým tak, že počas letných prázdnin

každý párný rok - v čase od 01. júla od 8.00 hod. do 15. júla do 18.00 hod. a od 01. augusta od 8.00 hod. do 15. augusta do 18.00 hod. bude maloletý v starostlivosti matky,

- a v čase od 15. júla od 18.00 hod. do 31. júla do 18.00 hod. od 15. augusta od 18.00 hod. do 31. augusta do 18.00 hod. v starostlivosti otca,

každý nepárny rok - v čase od 01. júla od 8.00 hod. do 15. júla do 18.00 hod. a od 01. augusta od 8.00 hod. do 15. augusta do 18.00 hod. bude maloletý v starostlivosti otca,

- a v čase od 15. júla od 18.00 hod. do 31. júla do 18.00 hod. a od 15. augusta od 18.00 hod. do 31. augusta do 18.00 hod. v starostlivosti matky.

VI. Ďalej upravuje práva a povinnosti rodičov k maloletému na čas po rozvoze manželstva tak, že otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého P. sumou 200 EUR mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvoze manželstva.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že jediným hmotnoprávnym dôvodom rozvodu je kvalifikovaný trvalý rozvrat manželstva. Istým dôkazom trvalosti rozvratu môže byť aj výslovný súhlas manželov s rozvodom. Na základe písomných vyjadrení účastníkov konania a ich výpovedí na pojednávaní mal súd prvej inštancie za jednoznačne preukázané, že medzi nimi došlo k takému rozvratu ich vzájomných vzťahov, že v súčasnosti si ich manželstvo neplní žiadnu zo svojich spoločenských funkcií. Mal za to, že vzhľadom na stupeň rozvratu vzťahov v súčasnosti nie je nádej na obnovu manželského spoluzitia v zmysle všetkých jeho atribútov zakotvených v Zákone o rodine. Z uvedeného dôvodu návrhu navrhovateľky vyhovel a manželstvo rozviedol.

4. Na čas po rozvoze manželstva schválil dohodu rodičov o striedavej osobnej starostlivosti vo vzťahu k maloletému P., ako aj odlišnú úpravu sviatkov počas trvania tejto formy starostlivosti. Oboznámil sa s pomermi v rodine, kde takéto usporiadanie funguje už dlhšiu dobu, ako aj s vôľou maloletého dieťaťa, ktoré je už vo veku, kedy pomery v rodine je schopné náležite posúdiť a má za to, že týmito skutočnosťami bolo preukázané, že takéto usporiadanie je v záujme maloletého dieťaťa a v súčasnosti mu vyhovuje. Preto uvedenú dohodu schválil.

5. V otázke vyživovacej povinnosti rodičov počas trvania striedavej osobnej starostlivosti sa rodičia nedohodli. Súd prvej inštancie preto preskúmal ich príjmové, majetkové a výdavkové pomery a má za to, že životná úroveň otca je nepochybne vyššia ako životná úroveň matky. Uvedené vyplýva preukázateľne už z otcom deklarovaného mesačného príjmu, ktorý je cca o 1.000,- eur vyšší ako príjem matky. Otec navyše je spoločníkom obchodných spoločnostiach, a vlastní hnuiteľné veci súhrnne v hodnote 55.000,- € a dve zbrane nevyčíslenej hodnoty. Čo z toho spadá do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a bude predmetom vysporiadania po rozvoze manželstva nebolo zisťované, keďže to presahuje rámec konania o rozvod manželstva. Podstatnou skutočnosťou je, že tieto hnuiteľné majetky má k dispozícii v súčasnosti otec, ktorý nimi disponuje, a to dotvára výšku jeho životnej úrovne v porovnaní so životnou úrovňou matky, ktorá uvedené prostriedky nemá v súčasnosti k dispozícii. Súd prvej inštancie mal preto za preukázané, že v danej veci existuje taký majetkový nepomer rodičov, že je namieste určiť vyživovaciu povinnosť zo strany otca voči maloletému. Pri určovaní rozsahu tejto vyživovacej povinnosti sa stotožnil so sumou žiadanou matkou z dôvodu, že mal za to, že táto spolu s rozsahom osobnej starostlivosti rodičov poskytovanou striedavo rodičom maloletého je schopná dorovnať nepomer životnej úrovne rodičov a zabezpečiť primerane potreby maloletého dieťaťa. Nemal pochybnosti o tom, že takáto suma výživného je v možnostiach otca, pričom pri jej určení vo výške 200,- € mesačne bral do úvahy vyživovaciu povinnosť otca voči ďalším dvom plnoletým deťom pochádzajúcim z manželstva, ktoré

študujú, a teda sú odkázané na výživu rodičov, ktorú v súčasnosti takmer v plnej miere zabezpečuje otec, čo obmedzuje jeho možnosť podieľať sa na výžive P. vyššou sumou.

6. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

7. Okresný súd Košice - okolie opravným uznesením č. k. 9P/124/2021 - 154 zo dňa 19.12.2022 rozhodol tak, že cit.:

„O p r a v u j e znenie V. výroku rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č. k. 9P/124/2021-149 zo dňa 22.11.2022 tak, že tento správne znie:

V. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti upravuje styk rodičov s maloletým tak, že počas letných prázdnin

každý párnny rok - v čase od 01. júla od 8.00 hod. do 15. júla do 18.00 hod. a od 01. augusta od 8.00 hod. do 15. augusta do 18.00 hod. bude maloletý starostlivosti matky,

- a v čase od 15. júla od 18.00 hod. do 1. augusta do 8.00 hod. a od 15. augusta od 18.00 hod. do 31. augusta do 18.00 hod. v starostlivosti otca,

každý nepárny rok - v čase od 01. júla od 8.00 hod. do 15. júla do 18.00 hod. a od 01. augusta od 8.00 hod. do 15. augusta do 18.00 hod. bude maloletý starostlivosti otca,

- a v čase od 15. júla od 18.00 hod. do 1. augusta do 8.00 hod. a od 15. augusta od 18.00 hod. do 31. augusta do 18.00 hod. v starostlivosti matky.“

III. Obsah odvolania otca a vyjadrenia účastníkov konania

8. Proti tomuto rozsudku v časti výroku VI. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec. Poukázal na skutočnosť, že hradí samostatne v celom rozsahu všetky náklady na splácanie hypotekárneho úveru v sume 621,25 eur mesačne, ktorý bol v roku 2021 dokonca navýšený o sumu 50.000,- eur z dôvodu kúpy rodinného domu v P. pre matku. Otec sa týmto spôsobom podieľa aj na úhrade nákladov matky na zabezpečenie jej bytových potrieb a bytových potrieb maloletého syna v čase, keď je v osobnej starostlivosti matky. Otec ďalej znáša v plnom rozsahu všetky náklady na výživu a osobnú starostlivosť o obe plnoleté deti, ktorým denne zabezpečuje aj osobnú starostlivosť. Uviedol, že matka sa na výžive oboch plnoletých detí podieľa výlučne úhradou poplatkov za mobilné telefóny v sume 10,- eur mesačne na každé dieťa a nepodieľa sa v žiadnom smere ani čiastočne na osobnej starostlivosti o plnoleté deti. Otec znáša všetky pravidelné výdavky na výživu a osobnú starostlivosť na maloletého syna P. v čase, keď je v jeho osobnej starostlivosti ako aj výdavky súvisiace so školským stravovaním a záujmovou činnosťou maloletého. Ak bolo v minulosti potrebné zakúpiť pre maloletého syna niečo drahšie požiadala o to otca, ktorý to synovi zakúpil, čo potvrdila aj samotná matka. S výnimkou nákladov na pohonné hmoty hradí otec prostredníctvom obchodnej spoločnosti, v ktorej je spoločníkom, všetky náklady spojené s prevádzkou motorového vozidla využívaného výlučne matkou (poistenie, pravidelný servis, sezónne prezutie auta a ďalšie v sume cca 800,- eur ročne). Vzhľadom na všetky vyššie opísané a v konaní preukázané skutočnosti má otec za to, že je bez opory v skutkovom a právom základe prejednávanej veci záver súdu prvej inštancie ohľadom potreby určenia vyživovacej povinnosti na mal. P.. Má za to, že prostredníctvom úhrady opísaných nákladov, zabezpečovaním osobnej starostlivosti a zabezpečovaním všetkých ďalších vyššie opísaných potrieb plnoletých detí, maloletého syna a dokonca aj matky kompenzuje rozdiel v ich vzájomnej životnej úrovni ďaleko nad rámec uloženej vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletému synovi. S poukazom na uvedené považuje napadnutý výrok súdu prvej inštancie za arbitrárny, nepreskúmateľný a v okolnostiach prejednávanej veci za nespravodlivý. Otec tiež nesúhlasí so závermi súdu prvej inštancie o tom, že nie vždy sa striedava starostlivosť dodržiava, viac starostlivosti o P. zabezpečuje navrhovateľka. Uvedené nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Otec tiež spochybňuje záver súdu prvej inštancie ohľadom vlastníctva otca 2 spoločností, hnutelných vecí súhrne v hodnote 55.000,- € a dvoch zbraní nevyčíslenej hodnoty. Zdôraznil, že je jediným spoločníkom len v jednej obchodnej spoločnosti (XH. s.r.o.), pričom v druhej obchodnej spoločnosti (I. P., s.r.o.) je len jedným zo spoločníkov, ktorí sa podieľajú na rozhodovaní a činnosti tejto spoločnosti. Pred súdom prvej inštancie otec uviedol, že takmer všetky uvedené hnutelné veci boli zadovážené za trvania manželstva, patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a teda v čase po rozvoде sa rozdelia medzi otca a matku. Preto považuje za nelogický a bez opory v platnom práve záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého je pre určenie životnej úrovne otca alebo matky podstatná len skutočnosť, kde (v ktorom dome) sa hnutelné veci väčšej hodnoty nachádzajú bez súčasného skúmania

právnej povahy vlastníctva týchto huteľných vecí. Má za to, že len právna povaha vlastníctva týchto huteľných vecí je v okolnostiach prejednávanej veci rozhodujúcou pre určenie, či takéto huteľné veci predstavujú skutočnú (nie len domnelú) vyššiu životnú úroveň jedného z rodičov. Tiež namietal, že určenie vyživovacej povinnosti otca v sume 200,- eur mesačne je v rozpore s preukázanými odôvodnenými potrebami maloletého syna a spravodlivým pomerom, ktorým sa obaja rodičia v rámci striedavej osobnej starostlivosti majú podieľať na ich úhrade. Navrhol rozsudok v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku VI. zmeniť tak, že výživné na maloletého syna P. sa neurčuje.

9. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletého. K skutočnosti, že otec hradí hypotéku vo výške 621,25 Eur (táto bola do 15.11.2021 podstatne nižšia) z dôvodu, že nechcel predávať žiadny majetok, aby matke v tom čase s obidvomi chlapcami zabezpečil adekvátne bývanie bez predaja iného majetku. Hypotéka bude súčasťou vyrovnania BSM a matka má záujem platiť alikvótnu čiastku. Tento víkendový dom z r. 1980 v podstate bez vybavenia musela matka rekonštruovať sama a aj zabezpečiť jeho vykurovanie, keďže otec odmietol dodržať dohovor, že synovi zrekonštruuje prízemie a kúrenie. Vybavenie domu okrem pár kusov nábytku, zabezpečili známi a priatelia. Otec hradil hypotéku za obdobie od 15.11.2021 dodnes cca 13 splátok v hodnote 8.076, 25 Eur, pričom matka v tomto období navýšila hodnotu spoločného majetku na nehnuteľnosti v P. v trhovej hodnote minimálne 16.000,- Eur za kachlovec, pričom za neho zaplatila cca 9.000,- Eur. Takisto zhodnotila majetok patriaci do BSM, a to rekonštrukciou nového komína na dome v P. v sume 1.800,- Eur ako aj o sumu 500,- eur (rekonštrukcia elektriny a kompletná výmena všetkých zásuviek a vypínačov, svietidlá). Zdôraznila, že po celú dobu, keď bola matka so synmi H. a P. v podnájdoch a výlučne sama sa starala o synov, otec sa o nich nestaral. Otec sa začal spolupodieľať na starostlivosti o syna H. až od januára 2021, kedy ostal bývať s otcom, z dôvodu nezrekonštruovaného bývania v dome v P.. K tvrdeniu otca, že matka sa na výžive oboch plnoletých detí posielala len sumou 10,- eur na každé dieťa matka uviedla, otec hodnotí situáciu, keď matka ostala žiť v nevyhovujúcom bývaní v P., v dome bez podláh a vybavenia a s maloletým P. varili na jednoplatničke, v kúpeľni mali menej ako 15 stupňov, mohol sa osprchovať len jeden z nich a potom hodiny čakať kým sa zohreje voda v cca 50 litrovom starom bojleri. Napriek tomu matka do júna 2022 dávala peniaze H. a keďže H. po prvom poslaní peňazí ich odmietla, tak matka jej prestala posielat. Otec opomenul, že rok a pol matka zabezpečovala starostlivosť o oboch synov a keď bývala v sestrinom byte, kde platila podnájom 200 Eur, vtedy sa otec nepodieľal absolútne na ničom. Otec až druhý podnájom matky a synov platil vo výške 450,- Eur mesačne cca 9 mesiacov. Tvrdenie otca, že sa matka nepodieľa v žiadnom smere, a to ani čiastočne považuje za zavádzajúce a klamlivé. Matka v ďalšom uvádza, že období, ktoré otec hodnotí, že sa matka ani čiastočne nepodieľa, bola matka so synmi na dovolenke vo R. a zastavili sa aj v F., chodia na návštevu na E.. V predchádzajúcich obdobiach matka so synmi bola na dovolenke v H., na E. a niekoľko dní strávili chlapci v lezeckom centre v T.. Dcéra H. odmietla absolvovať výlety spoločne s matkou. Matka hradí pre P. všetky školské potreby na začiatku aj v priebehu školského roka, telesnú, voľne predajné lieky aj na predpis, zubára, oblečenie a iné maličkosti, vreckové dostáva syn podľa potreby. Matka takisto platí veci v škole podľa toho ako potrebuje napr. výlet T. a pod. Mal. P. na florbal do športového klubu nechodí ako uvádzal otec, navštevuje len šk. florbal, ktorý stojí 2,- eurá mesačne. Od septembra 2021 boli zrušené obedy zdarma, ale zvýšil sa daňový bonus, ktorý poberá otec. Matka nemá vedomosť aké náklady vo výške 800,- Eur ročne má otec na motorové vozidlo, ktoré ona užíva. Po pojednávaní o rozvoze ju otec informoval, že tieto veci robil pre svoju ženu, takže decembrové STK si matka zabezpečovala a hradila sama. Takisto si už roky hradí sama diaľničnú známku a pohonné hmoty. Motorové vozidlo matka potrebuje z dôvodu dochádzania do zamestnania a ranného odvozu syna do školy P. - P. - H.. Je si vedomá, že huteľný majetok bude predmetom vyporiadania BSM, ale počas celej doby od jej odchodu zo spoločnej domácnosti nemá matka akúkoľvek možnosť s huteľnými vecami manipulovať, ani ich užívať, nehovoriac o obavách prevziať si svoje osobné veci, časť nábytku a pod. Matka nechodí do rodinného domu v Z. navštevovať deti, neriešila nevyhovujúce podmienky bývania v P. nastáňovaním do Z. z dôvodu, že nechce spôsobovať ďalšiu traumu dospelým deťom v súvislosti s napätými vzťahmi medzi nimi ako rodičmi. Výživné na syna P. matka žiada aj z dôvodu, že zmeny v živote musela vykonať len ona, ona sa musela prispôbiť neľahkej životnej situácii a neľahkým pomerom súvisiacimi s bývaním. V ďalšom uviedla, že ona vždy berie OČR s P. a navštevuje s nim zubára. Otec užíva všetky výhody a výnosy zo spoločného majetku. Otec poberá príspevky na deti aj si uplatňuje daňové úľavy. Otec matke odmietol zapožičiavať veci, ktoré spoločne nadobudli a ona musí žiadať a platiť si napr. pílenie dreva susedom. Odvolanie otca považuje za nedôvodné, neopodstatnené a rozporné so záujmom maloletého P.. Navrhla rozsudok v jeho napadnutej časti potvrdiť.

10. K vyjadreniu matky zaslal repliku otec maloletých. Vo vzťahu k vyjadreniam matky ohľadom uhrádzania splátok hypotéky a masy BSM uviedol, že sa jedná o celkom zrejmú snahu matky o jednostrannú a špekulatívnu interpretáciu a aplikáciu práva na zistený skutkový stav v neprospech otca. Rekonštrukciu domu v P. odmietol robiť potom, čo matka vyhodila mal. H. z domu a ten išiel bývať k nemu. Poukázal na veci, ktoré matke dobrovoľne zakúpil (brikety a i.). Je to práve matka, ktorá si vybrala starý dom, ktorý bolo potrebné zrekonštruovať. Zdôraznil, že matka má doposiaľ kľúče od rodinného domu v Z. aj od trezoru, ktorý sa v ňom nachádza. Zotrvával na tom, že určenie vyživovacej povinnosti v sume 200 eur mesačne považuje otec za nespravodlivé a neprimerané.

11. K replike otca zaslala dupliku matka maloletých. Zdôraznila, že jej životná úroveň je nižšia ako životná úroveň otca. Otec užíva majetok, ktorý nadobudli spoločne a má nezanedbateľnú hodnotu, no matka nemá možnosť ho užívať. Vzhľadom na jej plat stredoškolskej učiteľky, nemá možnosť vo väčšej miere sa podieľať na výžive oboch plnoletých detí. Napriek tomu v rámci možností prispieva deťom finančne od januára tohto roku, H. sumou 100,- eur a H. sumou 270,- eur. Zdôraznila, že obe deti ju navštevujú, komunikujú spolu, trávajú spolu čas spoločnými aktivitami. Všetky deti spolu výborne vychádzajú. Deti ostali bývať v Z. z dôvodu neporovnateľne vyššieho životného štandardu, čo nesúvisí s tým, či v dome býva otec alebo matka.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

12. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenými subjektmi - účastníkmi konania, v ktorých neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku v jeho napadnutej časti podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

13. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplní na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd v zmysle § 379 a § 380 CSP je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania sa plne stotožnil s rozhodnutím prvej inštancie, pretože bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna, presvedčivá. Má za to, že všetky dôvody, ktoré uvádza v odvolaní odvolateľka, vyriešil už súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, pričom rozhodnutia prvoinštančného a odvolacieho súdu nie je možné posudzovať izolovane, pretože tvoria jeden celok.

15. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutočný stav veci. Odvolací súd nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu odchýliť. Rozsudok v jeho napadnutej časti považuje odvolací súd za vecne správny, jeho správnosť argumentuje nasledovne.

16. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky na dané skutkové okolnosti pre určenie výživného pre maloletého P., ktorý na čas po rozvode manželstva je striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Odvolateľ nesúhlasí so stanovenou výškou výživného, poukazuje na skutočnosť, že mal. P. sa nachádza v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že on hradí náklady na bývanie matky aj mal. P., náklady súvisiace s prevádzkou osobného motorového vozidla, ktoré užíva matka, hradí maloletému záujmové krúžky a všetky drahšie potreby.

17. V nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky odvolací súd uvádza, že za situácie takto zisteného skutočného stavu veci možno konštatovať, že súdom určené výživné zodpovedá odôvodneným potrebám mal. P.. Súd prvej inštancie správne určil výšku primeraného výživného, ktorá zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného rodiča prihladnuc na osobnú

starostlivosť otca, ako aj osobnú starostlivosť matky a rozlíšil oprávnené potreby mal. dieťaťa. Súd prvej inštancie zistil skutočný stav dostatočne, z vykonaného dokazovania je možné prijať právny záver o určení výživného pre mal. P..

18. Z obsahu napadnutého rozsudku vyplýva, že súd pri určovaní výživného vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1, prvá veta Zákona o rodine. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že mal. P. od definitívneho odchodu matky zo spoločnej domácnosti s otcom vo februári 2021 je v striedavej starostlivosti oboch rodičov. Mal. P. je toho času žiakom X. ročníka Základnej školy v P. kam ho matka denne vozí z P., pokiaľ je v jej starostlivosti, s čím jej pochopiteľne vznikajú náklady. Matka v minulosti viackrát opustila spoločnú domácnosť aj s mal. deťmi z dôvodu, že sa k nej jej manžel (otec) nesprával slušne a s úctou. Po celú dobu jednotlivých odlúčení poskytovala mal. P. a v tej dobe mal. H. osobnú starostlivosť matke, pričom znášala aj všetky náklady, ktoré so starostlivosťou o mal. deti súviseli.

19. Matka v súčasnej dobe býva v rodinnom dome v P., ktorý bol postavený cca v roku 1980, a ktorý bol matkou čiastočne rekonštruovaný. Ďalšie rekonštrukcie budú ešte potrebné. Náklady na spomínané rekonštrukcie znášala matka, ktorej ako stredoškolskej učiteľke náleží funkčný plat vo výške 1.243,-eur. Matka užíva osobné motorové vozidlo, ktoré je evidované na spoločnosť I. P., ktorá má dvoch spoločníkov, pričom jedným z nich je otec mal. P.. Náklady na pohonné hmoty znáša matka a od rozvodu manželstva aj ďalšie náklady súvisiace s prevádzkou, opravou a údržbou vozidla.

20. Otec býva v rodinnom dome v Z., ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov. Ani raz ho počas manželských nezhôd neopustil, vždy to bola matka, ktorá spoločnú domácnosť opúšťala aj s mal. deťmi. Rodinný dom, ktorý je spoločným majetkom oboch manželov tak otec užíval. Jeho plnoletá dcéra H. ostala bývať v rodinnom dome v Z. a neskôr, po viacerých komplikáciách súvisiacich s nerealizovaním rekonštrukcie rodinného domu v P., ktoré nenapredovali podľa plánu, sa mal. H. vrátil do domácnosti k otcovi, ktorá bola a aj je plne zariadená, funkčná a nepotrebuje žiadnu rekonštrukciu. Takýto postoj mal. dieťaťa je pochopiteľný a aj logický s ohľadom na skutočnosť, že bytové podmienky matky boli stiesnené (rodinný dom má dve izby a dom si vyžadoval rekonštrukciu), kým rodinný dom v Z. má oveľa vyšší štandard.

21. Otec namieta nesprávnosť posúdenia jeho majetkových pomerov, ktoré súd zohľadnil pri stanovení výšky výživného. Pri posudzovaní majetkových pomerov otca, súd správne konštatoval, že je spoločníkom spoločnosti I. P., s. r. o. a aj jej zamestnancom (spoločnosť má dvoch spoločníkov) a súčasne je jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti N. s. r. o. B. mesačný príjem otca súd prvej inštancie ustálil na 2.248,09 eur až 2.529,86 eur. Otec využíva osobné motorové vozidlá zn. Q. I., zn. H. H. a H. T., ktoré sú evidované na obchodnú spoločnosť I. P., s. r. o. Dané zistenia dovoľujú prijať záver o rozdielnej životnej úrovni rodičov a príjmov na strane rodičov. Súd postupoval správne pokiaľ sa zamerlal na zistenie nielen príjmov ale aj komplexne zhodnotil majetkové pomery oboch rodičov. Zo súdom zisteného príjmu otca predstavuje suma výživného v percentuálnom vyjadrení 8%. S prihliadnutím na mieru osobnej starostlivosti otca, ktorá je rovnaká ako na strane matky, je dôvodné stanoviť výživné zo strany otca. Matka má príjem zo zamestnania o polovicu nižší než je príjem otca. Je v najlepšom záujme maloletého podieľať sa na životnej úrovni otca a vytvoriť mu porovnateľné podmienky aj v čase ak bude u matky.

22. Pokiaľ otec namieta, že matka môže kedykoľvek tento huteľný majetok užívať, keďže je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, odvolací súd považuje tieto tvrdenia za účelové. Je viac ako pravdepodobné, že otec by s predajom mincí, zlatých tehál, či jeho zbraní nesúhlasil, keďže s ich predajom nesúhlasil už v minulosti, v dôsledku čoho bolo potrebné navýšiť hypotekárny úver za účelov kúpy rodinného domu v P. Rovnako účelovo vyznievajú tvrdenia otca o tom, že matka mohla do rodinného domu v Z. kedykoľvek prísť, keďže má od neho kľúče a je aj jeho bezpodielovou spoluvlastníčkou. Matka zo spoločnej domácnosti odišla viackrát, a to s mal. deťmi. Spoločnú domácnosť opustila a to z dôvodu, že vzťahy medzi manželmi sú hlboko narušené a konfliktné, pričom manželský konflikt sa dotýkal aj detí účastníkov. Námiety otca v danom smere tak neobstoja

23. Je potrebné zdôrazniť, že Zákon o rodine nechápe ako pravidlo, že sa výživné neurčí. Toto riešenie je jednou z možných alternatív, avšak súd môže rozhodnúť aj inak. Dokonca aj v prípade, ak sa rodičia o výživnom určitým spôsobom dohodnú spolu s dohodou o zverení do striedavej starostlivosti, nie je

súd ich dohodou viazaný a môže rozhodnúť aj inak. Súd je totiž aj v tomto prípade povinný zistiť si sám všetky okolnosti relevantné pre rozhodnutie (vyhľadávací princíp) a rozhodnúť v záujme dieťaťa. Preto musí preskúmať okolnosti, za ktorých rodičia určili dohodou spôsob plnenia vyživovacej povinnosti k dieťaťu a zhodnotiť, či toto určenie je alebo nie je v záujme dieťaťa.

24. Pri určovaní výšky výživného v prípade striedavej starostlivosti súd vychádza primárne z nákladov oprávneného dieťaťa na bývanie, ošatenie, vzdelávanie, školské a mimoškolské aktivity, kurzy, telefón, dopravu, výlety a pod. v závislosti od miery životnej úrovne povinného rodiča. Následne súd podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinných rodičov určí pomer, v akom budú jednotlivé náklady oprávneného dieťaťa rozdelené medzi rodičov majúcich dieťa v striedavej starostlivosti. V neposlednom rade v prípade striedavej starostlivosti súd rozhodne tiež o tom, ktorý z rodičov bude poberateľom rodičovských dávok, resp. ktorý z rodičov si bude uplatňovať na dieťa daňový bonus. V prejednávanej veci súd prvej inštancie nerozhodol o týchto skutočnostiach, no z vykonaného dokazovania je zjavné, že všetky tieto výhody náležia otcovi.

25. V prejednávanej veci je nepochybné, že životná úroveň matky a otca je diametrálne odlišná. Životná úroveň otca je neporovnateľne vyššia než životná úroveň matky. Túto skutočnosť zohľadnil aj súd prvej inštancie. Životný štandard matky aj mal. detí značne klesol, pričom otec si svoju nadštandardnú životnú úroveň ponechával, eventuálne ju ešte zvyšoval a súčasne užíval všetky výhody z nej plynúce, kým matka túto možnosť nemala. S ohľadom na skutočnosť, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danej veci je dôvodné a zákonné, aby otec prispieval na výživu mal. P. sumou 200,- eur mesačne.

26. Za daného stavu odvolací súd potvrdil rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP. Odvolací návrh odvolateľa, ktorý žiadal neurčiť výživné na mal. P., považoval za rozporný s najlepším záujmom mal. P., ohrozujúci riadne uspokojovanie jeho odôvodnených potrieb.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ust. § 55 CMP.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).